

Het vermenigvuldigen van aquariumplanten

Wanneer u bij anderen een mooi aquarium ziet of men toont u een of meerdere dia's die van een topaquarium zijn gemaakt, kan het voorkomen dat u de verzuchting slaakt: dat haal ik nooit. Om u een eind in de goede richting te helpen of tenminste een mogelijkheid om met een minimum aan investering een goed plantenbestand op te bouwen, is dit artikeltje bedoeld.

Zoals u ongetwijfeld bekend is, zijn onze aquariumplanten vaak ook als moerasplant te houden. Van deze eigenschap kunt u handig profiteren en als voordeel verkrijgt u met deze methode een veel snellere vermenigvuldiging van de planten t.o.v. het houden onder water. Het enige dat als voorwaarde geldt om deze moerascultuurtjes tot een succes te brengen zijn: licht, warmte, voldoende luchtvochtigheid en een luchtige voedingsbodem.

Wanneer u meteen aan de slag wilt, dan kunt u b.v. zo'n handig vensterbankbroeikasje kant en klaar kopen. Waar u op moet letten, is dat de hoogte van het afdekkapje 10 cm of meer bedraagt.

In het broeikasje is plaats voor 12 tot 50 potjes. Minder goed vind ik persoonlijk de uit plastic bestaande potjes. Ze lijken op het eerste gezicht beter, maar zij hebben als nadeel dat ze de luchtige bodem te veel afsluiten en daardoor nadelig zijn voor de plantengroei.

Als bodemgrond neemt u potgrond en vult hiermee de potjes. Soms is ook een kleihoudende bodem noodzakelijk zoals b.v. bij Leidse plantjes, *Cryptocoryne* e.d.

De bodemgrond mag u niet inpersen, zodat ook hier het accent op het luchtig houden ligt. Een goede controle om te weten, dat de grond hoognodig vernieuwd moet worden, is afgaan op de reuk. Wanneer de bodemgrond bij het omwoelen zwavelachtig stinkt, is de zaak mis. In dit geval vervangt u de potjes eenvoudig door nieuwe. Een dagelijkse controle van de hoeveelheid water is aan te bevelen, omdat u niet steeds het afdekkapje gesloten houdt, maar overdag op een kier zet. U moet zorgen dat alle potjes tot de rand in het water staan. Een narigheid

die zich wel eens voordoeft is een spontane groei van mosachtige planten.

Ook hier kunt u het beste de grond vervangen of wanneer de plant het verdraagt, kalk toevoegen. Om u enig idee te geven welke planten u zoal kunt kiezen, heb ik hier een overzicht opgesteld zodat u b.v. met deze planten kunt starten om ervaring op te doen.

- Opgerichte bebladerde stengels: *Nomaphila stricta*, *Alternanthera reineckii*, *Bacopa amplexicaulis*, *Synnema triflorum* ('vaantjesplant') en *Ludwigia natans*.
- Bladrozetten op de bodem, o.a.: *Saururus cernuus* ('Leidse plantje'), *Cryptocoryne beckettii*, *Cryptocoryne nevillei*, *Echinodorus tenellus*.
- Kruipende stengels met rechtopstaande bladeren, o.a.: *Marsilea quadrifolia* ('klavertje vier'), *Hydrocotyle vulgaris* ('waternavel').
- Het vermenigvuldigen van deze planten gebeurt steeds op de vegetatieve manier. Een uitgesproken voorbeeld is b.v. de vermenigvuldiging van *Alternanthera* uit de groep: opgerichte bebladerde stengels.

U begint met een enkel plantje, b.v. een stengeltop. Dit plant u in een potje en na een week snijdt u het bovenste topje af en plant dit opnieuw in een ander potje. Na ongeveer 10 dagen, het kan eerder of iets later zijn, (afhankelijk van omstandigheden) heeft zich de volgende ontwikkeling voorgedaan: de top van het oorspronkelijke plantje is vertakt in 2 topjes en de oorspronkelijke top van

Massa's emers gekweekte Bacopa in een professionele plantenkwekerij

plant 1 is doorgesloei. Nu kunt u van de 2 topjes uit het eerste potje 2 topjes snijden en deze in 2 andere potjes planten. En de top van het 2e potje kan getopt worden en, in een ander potje worden geplant. De situatie na weer 10 dagen is dan als volgt: potje nr. 1 heeft nu 4 doorgesloeiende toppen gekregen en potje nr. 2 heeft zijn eerste dubbele top enz.

U zult ongetwijfeld reeds bemerkt hebben, dat de uitbreiding in deftig algebra gesproken kwadratisch plaatsvindt. Op deze wijze kunt u in betrekkelijk korte tijd een plant vermenigvuldigen tot een aantal dat u zelf wenst.

Wanneer u de op deze wijze verkregen planten in het aquarium wilt overbrengen, doet u als volgt: u topt de stengels en plant ze in het aquarium; het wortel schieten vindt zonder extra voorzorgen plaats. Alleen de bladvorm ondergaat een verandering, maar dit is geen moeilijkheid omdat de plant weer de voor u normale bladvorm terugkrijgt.

Deze methode geldt praktisch voor alle in deze groep genoemde planten. Ja, en dan zijn er natuurlijk ook nog snellere methoden zoals bijvoorbeeld de vermenigvuldiging van *Hygrophila difformis* (vaantjesplant)

Het diep ingesneden blad van deze plant heeft, boven water gekweekt, een getande vorm. Wanneer u de plant in deze vorm geleverd krijgt en u bent met deze omstandigheid niet op de hoogte, dan valt het moeilijk om de plant te herkennen. Doch om op het vermenigvuldigen terug te komen: met de vaantjesplant gaat het op de nu volgende manier nog sneller. U plukt gewoon een stengel kaal, legt de blaadjes afzonderlijk in een potje, snijdt de stengel tussen de oksels door en verdeelt deze ook over de potjes. Na ongeveer 10 dagen heeft u in alle potjes vaantjesplanten.

Een geheel andere methode moet u echter volgen bij de groep van planten met bladzetten op de bodem. Waartoe

b.v. ook de *Cryptocorynen* behoren. Hier kunt u niet met stengels of bladeren werken doch met wortelstokken.

Als u een *Cryptocoryne*plant vermenigvuldigen wilt, snijdt u enkele wortelstokken van de plant af. Hiervoor moet u die dikke witte 'wortels' uitkiezen. U snijdt de wortelstok tussen de ogen door. Deze worteldelen legt u in een potje en ook hier kunt u na 2 tot 3 weken de eerste plantjes oogsten. Vaak ontwikkelt zich per wortelstokje een plantje. Als u dit voorzichtig verwijdert (let op het meenemen van de wortels) kunt u het wortelstokje voor de 2e maal benutten. Veel vaker echter niet, soms lukt het slechts één keer. Deze methode is ook van toepassing op b.v. de Leidse plantjes. De groeisnelheid van deze plant is echter in vergelijking met de *Cryptocorynen* enorm.

Misschien is de volgende tip nog van belang: wanneer ik nieuwe soorten planten koop, zijn er altijd enkele voor de moerascultuur bestemd.

Mocht ik de pech hebben, dat b.v. de eerste planten het in het algemeen niet doen, dan heb ik nog altijd materiaal om een tweede poging te ondernemen.

Soms is een andere samenstelling van bodemgrond nodig. Een andere keer is b.v. de waterhoogte van invloed, kortom al deze mogelijkheden kunt u uitproberen dat u steeds nieuwe planten koopt.

's Winters verdient het aanbeveling om de bakjes met b.v. TL's te verlichten. Wanneer u zonder kunstlicht werkt, dan kan b.v. een Leids plantje zijn bladen verliezen (de lichtbehoefte is nogal groot), zodat hier de kweek met kunstlicht op gang moet worden gehouden.

Al met al heeft u nu echter een praktisch onbegrensde mogelijkheid om planten te vermenigvuldigen en om zodoende te komen tot bv. het uitbreiden van het plantenbestand, het uitproberen van voedingsbodems of het bestuderen van planten.